Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

24.9.2025

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

HE 70/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta

Asia

Hallintovaliokunta on pyytänyt lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Sisäministeriö lausuu seuraavaa.

Yleistä

Sisäministeriö on aiemmissa lausunnoissaan esittänyt näkökulmia nyt käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen, jossa tavoitteena on muuttaa voimassa oleva pakkokeinolain (806/2011) 8 luvun 29 §:n laite-etsintää koskeva sääntely vastaamaan Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-548/21 *CG v. Bezirkshauptmannschaft Landeck* antaman tuomion linjauksia.

Ehdotetusta sääntelystä

Esitetyn säädösmuutoksen vaikutukset viranomaisten, erityisesti poliisin, toimintaan ja voimavaroihin muodostuvat laajoiksi huomioiden laite-etsinnän vuosittaiset käyttömäärät. Muotomääräyksien lisääntyminen kasvattaa yksittäisen pakkokeinon käsittelyyn kuluvaa aikaa kaikissa menettelyn vaiheissa. Kokoavana huomiona sisäministeriö toistaa aiemmissa kannanotoissaan esitetyn näkökulman siitä, että yksittäisten lainsäädäntöhankkeiden kerrannaisvaikutus voi pitkällä aikavälillä aiheuttaa tilanteen, jossa sinänsä maltillisilta näyttävät vaikutukset voimavaroihin heikentävät viranomaisten tosiasiallista toimintakykyä. Sisäministeriö toteaa lisäksi, että muotomääräysten ja muutoksenhaun lisääntymisen aiheuttamaa työmäärän lisäystä ja kohonneita kustannuksia on vaikea arvioida täsmällisesti.

Sisäministeriön näkemyksen hallituksen esitys vastaa ehdotettujen muutosten taustalla oleviin vaatimuksiin, jotka ovat syntyneet edellä mainitusta EU-oikeuden tulkinnasta ja oikeuskäytännöstä. Tämä koskee erityisesti toimivaltuuden käytöltä edellytettyä etukäteisvalvontaa, joka ehdotetussa pakkokeinolain 8 luvun 29 §:ssä toteutuu pääsääntönä tuomioistuimen

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo.sm@gov.fi | www.intermin.fi

päättäessä laite-etsinnästä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta. Lisäksi lainkohdan sisältämät jälkikäteiset menettelytavat laite-etsinnän toimittamisen edellytysten tutkimiseksi täydentävät osapuolten oikeussuojatakeita.

Ehdotetun pakkokeinolain 8 luvun 29 §:n rakenne ja menettelytavat laite-etsinnästä päättämisestä noudattavat pakkokeinolain vakiintunutta rakennetta.

Poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen

Jakelu Hallintovaliokunta

Tiedoksi Sisäministeri Rantanen
Valtiosihteeri Tamminen
Erityisavustaja Kinnunen
Kansliapäällikkö Sarasmaa
Johdon sihteerit Landström, Söderman, Mäkiprosi
Osastopäällikkö Vuori
oikeus.sm@gov.fi